

По-друге, важливим для І. А. Зязюна було створити потужну раду, до якої ввійшли видатні вчені, знані в Україні і далеко за її межами, зокрема академіки НАПН України, доктори наук, професори С. У. Гончаренко, Б. Д. Ярмаченко, Н. Г. Ничкало, В. В. Бондар, а також члени-кореспонденти, доктори педагогічних та психологічних наук, професори В. О. Моляко, В. Ю. Биков, В. А. Козаков, Л. Г. Коваль, О. П. Рудницька, Н. М. Буринська, В. К. Майборода, А. І. Дьомін, С. О. Сисоєва, А. М. Алексюк, В. А. Семиченко, Г. О. Балл, М. І. Шкіль та ін.

По-третє, специфічним було створення на засідання вченої ради, з одного боку, атмосфери науковості, ділового професійного спілкування, з іншого – комфортності, толерантності, поваги до тих, хто захищається.

По-четверте, використання в процесі захисту елементів високого класу ораторської майстерності, змістовних, дотепних коментарів, реалізація особистої харизми, дотепних жартів, імпровізації, гумору, що були притаманні лише І. А. Зязюну і надавало роботі ради особливого шарму.

Такого не було ще в світі Голови.

Із вдячністю у спогади занурюємося ми.

І пам'ятаємо велич Ваших справ.

Нам захист у Вашій раді силу дав.

Хай процвітає і надалі Ваша Рада.

Наш «Харківський десант» щиро буде радий.

І розвивають науковці України

Ідеї Ваші, зберігають книги і світлини.

УДК 378.016

*Зеленська Л. Д., Черевань І. І.
м. Харків, Україна*

ФУНКЦІЇ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ SMART-ОСВІТИ

Розвиток дистанційної освіти й електронного навчання створили підґрунтя для нового загальноосвітнього явища – «Smart-education» (Smart-освіти) – гнучкого навчання в інтерактивному освітньому середовищі за допомогою контенту з усього світу, що перебуває у вільному доступі. Нова освітня парадигма, яка особливо інтенсивно поширюється на систему вищої освіти, ґрунтується на таких принципах:

- інноваційний підхід до вивчення навчального матеріалу;
- динамічний канал взаємодії викладача зі студентами: а) розподіл функцій викладача між комп'ютером і підручником;
- б) перетворення студентів на співавторів навчальних курсів;
- постійна актуалізація освітнього контенту;

- використання хмарних технологій [1].

Реалізація названих принципів продукує створення відповідного освітнього середовища закладу вищої освіти (ЗВО), що відповідає таким характеристикам: а) індивідуальна траєкторія навчання; б) навчання в інтерактивному середовищі; в) міждисциплінарні програми навчання; г) можливість навчатися в зручний час і в зручному місці, використовуючи для цього інтернаціональний навчальний контент; д) раціональне поєднання аудиторних занять і самостійної роботи студентів в он-лайн режимі; е) можливість суміщення навчання й роботи за обраним фахом [2].

Інтеграція провідних положень концепції Smart-освіти в систему вищої освіти України вимагає модернізації усіх складників освітнього процесу: змісту, технологій, форм і методів викладання, способів взаємодії з професійними спільнотами тощо. Зазначене вище актуалізує зміну формату професійно-педагогічної діяльності професорсько-викладацького складу, перегляд його рольових функцій в сучасному інформаційно-освітньому середовищі ЗВО. Розглянемо ці рольові функції детальніше:

- Викладач. Професійна діяльність викладача спрямовується переважно не на трансляцію готових знань, а на те, щоб допомогти студенту знаходити потрібну інформацію, аналізувати її, адекватно оцінювати, формувати власний погляд на предмети і явища дійсності. Окрім того, в умовах Smart-освіти викладач виступає як педагогічний технолог, який адаптує освітній процес під вимоги роботодавців, замовників, суспільства в цілому. Ця роль передбачає формування в студентів постійної потреби у навчанні, самовдосконаленні, розширенні та поглибленні загальних і спеціальних компетентностей [3; с. 84];

- Дизайнер курсів. Викладач перебирає на себе роль розробника змісту й логіки опанування навчальних курсів, зокрема курсів on-line. Від нього залежить актуальність навчального матеріалу, його постійне оновлення, залучення до його формування роботодавців. Не менш важливою вимогою стає необхідність надання всім навчальним матеріалам інтерактивного характеру, що вимагає від викладача досконалого володіння сучасними інформаційними технологіями.

- Тьютор (від англ. tutor – репетитор, куратор, вихователь в закладі освіти). Основна роль викладача як тьютора перебирає на себе функцію забезпечення супроводу навчання студентів за індивідуальними планами; організацію, загальне керівництво й здійснення контролю за самостійною позааудиторною роботою студентів.

- Модератор. Викладач забезпечує процес комунікації учасників навчального процесу не лише у процесі очного спілкування, але й у формі зворотного зв'язку в режимі on-line семінару, телеконференції, форуму тощо.

- Інвігілатор (від англ. invigilator – екзаменатор, той, хто спостерігає за студентами під час іспиту). Викладач забезпечує перевірку, оцінку й облік навчальних досягнень студентів у дистанційному форматі.

- Слухач. Викладач сам є учасником масових відкритих on-line курсів, трансляцій on-line конференцій тощо з метою самоосвіти [1].

Отже, поширення Smart-освіти на терени національної вищої школи зумовлює певні трансформації професійно-педагогічної діяльності викладача ЗВО, що значно підвищує його роль і розширює функції в системі професійної підготовки майбутніх фахівців. По-перше, набуває значущості функція викладача як дизайнера навчальних курсів, що вимагає від нього володіння спеціальними навичками роботи з використанням сучасних інформаційних технологій. По-друге, актуалізується функція викладача як тьютора, котрий покликаний підтримувати студента в навчальній діяльності: сприяти його успішному просуванню в потоці навчальної інформації, допомагати у розв'язанні навчальних і особистісних проблем, створювати умови для досягнення освітніх результатів. По-третє, від викладача вимагається організація активного й інтенсивного зворотного зв'язку усіх учасників освітнього процесу із використанням сучасних інформаційно-комунікативних технологій, що вимагає від нього додаткового часу й зусиль, а також сформованості низки компетентностей.

Література. 1. *Тихомиров В.П., Тихомирова Н.В.* Smart-education: новый подход к развитию образования. Стратегия Развития Smart-Education [Электронный ресурс]. Режим доступа: http://professional.ru/Soobschestva/smart_education/stratyegiya-razvitiya-smart-education 2. *Федулина С.Б.* Инновационные процессы в образовании, связанные с развитием информационных и коммуникационных технологий. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.rusnauka.com>. 3. Smart-образование в smart-обществе: возможные пути адаптации: материалы XVII ежегод. Междунар. науч.-практ. конф. (Харьков, 14 февраля 2019 г.). Х. : Изд-во НУА, 2019. 272 с.

УДК 378.014:351

*Гура Т. В., Кротінова К. М.
м. Харків, Україна*

ІМІДЖ СУЧАСНОГО КЕРІВНИКА ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА: ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ

В умовах ринкової конкуренції в Україні та світі важливе місце в функціонуванні підприємства і його подальшого розвитку на ринку займає імідж керівника. Компанії, які розвиваються і прагнуть на ринку мати позитивне «обличчя», відводять одну з головних ролей формування іміджу